

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

tel: 07 373 05 85, 051 687 817
E-pošta: anja.mezan@kgzs-zavodnm.si
Splet: www.kmetijskizavod-nm.si

Novo mesto, 16.4.2024

Sporočanje staleža prašičev po 30.4.2024

S 1. majem 2024 stopi v veljavo nov Pravilnik o identifikaciji in registraciji prašičev (v nadaljevanju: pravilnik). Pravilnik določa sistem za identifikacijo in registracijo prašičev, odobritev sredstev za identifikacijo, dokumente o premiku prašičev, način vodenja Centralnega registra prašičev (v nadaljevanju: CRPš), vodenje Registra prašičev v obratu (v nadaljevanju: RPO), pridobitev statusa proizvajalca sredstev za identifikacijo, oblike in način dobave sredstev za identifikacijo ter pristojni organ za izvajanje naslednjih predpisov v delih, ki se nanašajo na prašiče. Pravilnik ureja tudi način priglavitve informacij v CRPš, podrobnejše pogoje za identifikacijska sredstva, pooblaščen organizacije in njihove naloge ter način delovanja sistema identifikacije in registracije prašičev v primeru nedelovanja informacijsko-komunikacijskih tehnologij.

Prenovljen sistem vodenja dogodkov na obratu z rejo prašičev je **zasnovan na elektronskem vodenju dogodkov s pomočjo mobilne ali spletne aplikacije**. Dogodke bo mogoče voditi preko pametnega telefona in/ali računalnika ali pa preko pooblaščenih organizacij.

Glavne spremembe sistema se nanašajo na identifikacijo prašičev. Do sedaj je veljalo, da so izvajalci dejavnosti morali prašiče identificirati najkasneje, ko so prašiči zapustili obrat. Po novem sistemu morajo biti **vsii prašiči označeni najpozneje do starosti 9 mesecev**. Prašiči, rojeni po 21. 4. 2021, morajo biti označeni najpozneje 9 mesecev po rojstvu oziroma pred premikom z rojstnega gospodarstva. Za prašiče, rojene pred tem datumom, še vedno velja, da morajo biti označeni najpozneje pred premikom z rojstnega gospodarstva. Neoznačenih prašičev imetnik živali ne sme premikati z gospodarstva, niti jih sprejeti na gospodarstvo. Načini označitve ostajajo enaki, sprememba se nanaša na **izgubo ušesne številke** in sicer, če bo žival izgubila ušesno številko, se jo bo označilo z **dvojnikom, z isto ID (ne glede na to ali je žival bila kupljena v tujini ali Sloveniji)**. Dvojniki bodo **oranžne barve**. V CRPš se bo poleg premikov priglajalo podatke o odstavitvi pujskov ter vse vrste odhodov vključno s smrtjo. Po novem se bo **v CRPš poročalo po kategorijah**, vključno s prevedbami med kategorijami, kar pomeni, da se bodo vodili podatki po skupinah. V CRPš se bodo kategorije začele voditi z odstavitvijo in ne z rojstvom. **Podatki o odstavitvi pujskov** bodo morali biti v CRPš priglajeni najkasneje **do 42. dne po rojstvu**. Odstavljeni pujski bodo v CRPš priglajeni kot tekači, ko bodo ti dosegli težo 30 kg bodo prešli v novo kategorijo, pitanci. S tem se kategorizacija prašičev ne bo zaključila in se bo nadaljevala ali v pitanje ali pa v vzrejo plemenskih živali. Novost sistema je tudi samostojno kreiranje in **izdaja elektronskih spremnih listov (e-SLP)** s strani izvajalca dejavnosti. E-SLP (vnos premika v Volos) se bodo morali kreirati pred odhodom prašičev iz obrata. Na podlagi podatkov o premiku se bo v aplikaciji avtomatsko izdelal e-SLP. **Premike iz obrata bo lahko izvajalec dejavnosti napovedal največ 7 dni vnaprej**. S tem bo izvajalec dejavnosti izpolnil vse obveznosti glede odhoda živali iz obrata. Živali bo na poti spremljala le informacija o številki spremnega lista. Izvajalcem dejavnosti, ki bodo dogodke vodili preko spletne ali mobilne aplikacije, ne bo potrebno več voditi RPO v fizični obliki, ker se bo le-ta vodil avtomatsko kot elektronski register živali. *V primeru, da bo e-SLP izdan in da do prodaje živali ne bo prišlo, bo potrebno v sedmih dneh po nameravanem datumu premika le tega preklicati.*

Izvajalci dejavnosti, **ki ne bodo imeli aktivnega dostopa do CRPš**, pa bodo podatke o premikih urejali preko **pooblaščenih organizacij**, ki bodo imele za to dodeljene ustrezne dostopne pravice. V tem primeru, bo moral izvajalec dejavnosti **sedem dni pred predvidenim premikom spremne liste oddati pooblaščenim organizacijam**. Pooblaščen organizacija bo izdala e-SLP. Podatke o premiku mora izvajalec dejavnosti nemudoma vnesti v RPO. Z novim pravilnikom so poenotili naloge pooblaščenih

organizacij, torej veterinarske službe in javne službe na Kmetijsko gozdarskih zavodih, ki v okviru strokovnih nalog v živinoreji opravljajo identifikacijo in registracijo živali. Na našem svetovalnem območju je to KGZS – Zavod NM, oddelek za živinorejo.

V pravilniku je zapisana tudi izjema za **nekomercialne obrate**. Nekomercialni obrat je obrat, kjer se v obdobju enega leta, **to je od 1. februarja do 31. januarja naslednjega leta, lahko redi največ pet prašičev** in to izključno za domačo porabo (kmečka reja prašičev). Na tem obratu se lahko redi samo eno kategorijo prašičev v urejenem prostoru za rejo prašičev. Imetnik živali lahko prašiče kupuje le iz obratov slovenskih rej. Prašiče se premika le v klavnico za storitveni zakol, za lastne potrebe. Nekomercialni obrati bodo prihode živali lahko vnašali samostojno preko mobilne oziroma spletne aplikacije ali pa preko pooblaščenih organizacij. V tem primeru bodo morali voditi tudi RPO v fizični obliki. Poginov, kraj in domačega zakola jim ne bo potrebno sporočati.

Z začetkom uporabe novega pravilnika ne bo več potrebno ločeno sporočanje staleža prašičev v CRPŠ za intervencijo Dobrobit živali – prašiči!

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin bo v naslednjem tednu izvajalcem dejavnosti (obrati z rejo prašičev) po pošti poslala obvestila z dostopno kodo do aplikacije. Kmetije z rejo drobnice, ki redijo tudi prašiče, dostop do aplikacije že imajo in bodo uporabljale le-tega. V obveščanje bodo zajeti izvajalci dejavnosti, ki so v zadnjih dveh letih imeli priglašen vsaj en dogodek.

Podroben opis sistema bo še v aprilu objavljen na spletnih straneh Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin. Pravilnik pa si lahko preberete na povezavi <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2024-01-0235/pravilnik-o-identifikaciji-in-registraciji-prasicev>).

Premiki na obratu do 30. 4. 2024:

Premiki, ki se bodo izvajali do 30. 4. 2024, se izvajajo z uporabo »starega« spremnega lista, ki je na samokopirnem papirju v 4 kopijah. Premike se vnese v »stari« Volos.

Priprave na novi sistem, ki bo teklen od 1. 5. 2024 dalje:

Od 24. 4. 2024 bo vzpostavljen »novi« Volos, ki bo do 1. 5. 2024 omogočal popis obrata in popis živali v obratu (gospodarstvu). S tem dnem bo omogočena tudi aktivacija dostopa do novega Volos s pomočjo aktivacijske kode, ki jo boste izvajalci dejavnosti (imetniki) prejeli po pošti na dom. Če nameravate ob koncu aprila še premikati živali, svetujemo, da s popisom obrata in živali počakate do takrat, ko izvedete premike (ali pa v popis navedete tisto število živali, ki jih boste imeli 1. 5.).

Od 1. 5. 2024 dalje:

Vsi premiki, ki se izvajajo od 1. 5. 2024 dalje, se izvajajo z e-SLP in z novim Volos. Preden je možno premike vnesti v Volos, je treba opraviti popis obrata in popis živali v obratu. To se izvede samo enkrat; če to ni bilo izvedeno pred 1. 5., bo seveda možno tudi še po 1. 5.

Kako je s tistim vmesnim obdobjem od popisa do 1.5.2024, ko naj bi nastajale napake. Kateri datumi so potem idealno »okno« za izvedbo popisa?

Če izvajalec dejavnosti tik pred 1. 5.2024 ne bo premikal živali, lahko izvede popis.

Če bo živali premikal, lahko:

- ali počaka na vse premike in popis izvede potem,
- ali v popis vpiše takšno število živali, kot jih bo imel na 1. 5.2024,

Če bo kasneje vseeno prišlo do razlik, bo to možno popraviti z »izravnavo stanja«.

Za več informacij se lahko obrnete tudi na svetovalce KGZS – Zavod NM.

Pripravila:

KGZS – Zavod NM
Anja Mežan, specialist za živinorejo

Priloga:

- papirni spremni list za prašiče (p-SPL)